From:	Mooli Brog <moolib@taglitbri.com>
To:	Ehud Barak <ehbarak1@gmail.com>
CC:	
Date:	Sat, 1/10/2015 7:51:12 PM
Subject:	בעקובות ישן עם הנעלים

אהוד ערב טוב,

בהמשך לפגישה בנושא זכר השואה בצבא, וכחלק ממאמר שאני כותב בהרחבה להרצאה בבוסטון, הייתי שמח לקבל את תגובתך לדברים שכתבתי בהתייחס לציטוטים מדבריך בראיון מסוף השבוע ל'הארץ', שבעניי הוא מהטובים שהיו לך מעולם.

אלה הציטוטים: "ויש עוד סכנה שסימניה כבר ניכרים ויכולה לדרדר אותנו לנקודת אל-חזור: הלחץ מבחוץ גורם לאווירה של הצדקה עצמית. 'העולם הזה הוא נגדנו', 'הוא אבוד', 'בואו נתחזק בצדקתנו'. ואתה מעצב בתוך חדרים סגורים, או בתוך בועה, ראיית מציאות שהולכת ומתרחקת מהמציאות הממשית כמו שהיא, עד שמגיע רגע שגם כל צידוק עצמי לא מחזיק מעמד. [...] בפער בין ההתנהגות הגלותית לבין הרטוריקה של עמוד שדרה מנירוסטה, אתה ישר נקלע, לפני שאתה מספיק להשתלט, לשיח הגאווה, [...].
הנזק למדינת ישראל לא שווה את משאלת ההחזקה. כי משאלת ההחזקה בכל השטח לא מנומקת היום על ידי הימין בנימוקים אידיאולוגיים, או אלוקיים. זה לא ההבטחה והברית, זה במונחים מעשיים: 'צורכי הביטחון שלנו מחייבים את הנושא'. 'ראינו עכשיו את דעאש, אי אפשר להרשות לעצמנו דעאש בשטחים'. "

השיח הצבאי-ביטחוני של הימין להצדקת המשך האחזקה בשטחים והעמקת הנוכחות בהם נעשה אמנם במונחים של צורך אסטרטגי אבל הסב-טקסט שלו אמוני, בהיותו מתוחזק באמצעות טיפוח מציאות של פחד קיומי וחשש לאומי מפני השמדה מדי הפלסטינים והעולם המוסלמי. הצגת המציאות באופן דיכוטומי זה - 'להיות או לחדול' - מתאימה היטב לפרדיגמת הקיום של עם ישראל: בעבר הרחוק 'משעבוד לגאולה' ובזה הקרוב 'משואה לתקומה' ובכך מחליקה 'המציאות' הישר אל הקונטקסט ההיסטורי-תרבותי של 'בכל דור ודור קמים עלינו לכלתנו' שמעניק לה לגיטימציה. נדמה שבדרך זאת מבקש הימין להפוך את תמונת החיים שמציגים המתנחלים ביהודה ושמרון, הגרעין הקשה של העמדה האידיאולוגית-אמונית לסיפוח השטחים, כמקרה מבחן לעתיד המדינה ותושביה. כלומר, לא רק שהמשך השליטה (אחיזה) בשטחים מגובה בצידוקים פרגמטיים של הגנה עצמית אלא מתורגם תרבותית, באמצעות קודים דתיים, למעין אמת נצחית, טרנסצנדנטית, של גורל עמנו.
אחת המשמעויות של הבנה זאת היא טשטוש הגבולות של מרחבי הזמן והמקום ההיסטוריים שמאפשר לימין ללכת אימה בשואה חדשה על אזרחי מדינת ישראל, אם חזונו לסיפוח לא יתקיים, ולהאמין כי רוב הציבור יקבל זאת. משמעות אפשרית אחרת שעולה מכך היא, שהעיסוק הגובר בזכר השואה בצבא הוא ביטוי לחולשת המדינה וצה"ל להצדיק מוסרית את החללים כמי שנפלו 'על הגנת המולדת' במאבק לאומי ולמגמה להציגם כקורבנות שנהרגו 'על קידוש השם' במלחמת דת.

Best regards,
Dr. Mooli Brog